

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΡΑΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΙΚΗΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΗ
69100 ΚΟΜΟΤΗΝΗ
ΤΗΛ. 25310 39876

HELLENIC
REPUBLIC
DEMOCRITUS
UNIVERSITY
OF THRACE
SCHOOL OF LAW
UNIVERSITY CAMPUS
GR-69100 KOMOTINI
TEL . +3025310 39876

Αγαπητοί συνάδελφοι και φίλοι,

Τον Αύγουστο του 2014 συμπληρώνονται δύο χρόνια από τον αδόκητο χαμό του Καθηγητή Κωνσταντίνου Πιτσάκη.

Ο Κωνσταντίνος Γ. Πιτσάκης γεννήθηκε στην Αθήνα το 1944. Το 1962 αποφοίτησε ως αριστούχος από το Α΄ Πρότυπο Γυμνάσιο Αρρένων Πειραιώς. Το ίδιο έτος έλαβε Α΄ Βραβείο στον Πανελλήνιο Διαγωνισμό μεταξύ των αριστούχων τελειοφοίτων Μέσης Εκπαιδύσεως, με έπαθλο την εισαγωγή στο Πανεπιστήμιο χωρίς εξετάσεις στο μάθημα της εκθέσεως ιδεών, όπου θεωρήθηκε, βάσει ειδικής νομοθετικής προβλέψεως, ότι έλαβε τον βαθμό 'άριστα' (10), και την πρόσληψη στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, επίσης χωρίς εξετάσεις. Εισήχθη ως αριστούχος (υπότροφος του Ι.Κ.Υ.) στην Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, από όπου έλαβε το πτυχίο του το 1972, αφού εν τω μεταξύ υπηρέτησε την στρατιωτική του θητεία (1969-1971). Το 1971 δημοσίευσε την *Εξάβιβλο* του Κωνσταντίνου Αρμενοπούλου, με μακρά εισαγωγή, κείμενο, σχόλια και γλωσσάριο, ως πρώτο τόμο στην τότε εγκαινιασθείσα από εκδοτικό οίκο της Αθήνας σειρά «Βυζαντινά και Νεοελληνικά Κείμενα». Για την έκδοση αυτή τιμήθηκε με Βραβείο της Ακαδημίας Αθηνών (1972). Το 1973 εγκρίθηκε ο διορισμός του ως συντάκτη του Κέντρου Ερεύνης της Ιστορίας του Ελληνικού Δικαίου της Ακαδημίας Αθηνών, θέση την οποία, υπό τις συνθήκες της εποχής, δεν αποδέχθηκε. Το 1985 αναγορεύθηκε διδάκτωρ της Νομικής Σχολής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης με τον βαθμό 'άριστα' και το ίδιο έτος δημοσίευσε την διδακτορική του διατριβή με τίτλο *Το κώλυμα γάμου λόγω συγγενείας εβδόμου βαθμού στο βυζαντινό δίκαιο*.

Από το έτος 1962 υπηρέτησε στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, όπου από το έτος 1983 ήταν Υποδιευθυντής παρά τη Διοικήσει σε θέματα Ναυτιλιακών Εργασιών (1983-1987) και Σχέσεων με το Εξωτερικό (1987-1989). Το 1989 ανέλαβε την διεύθυνση του Ναυτιλιακού Καταστήματος της Τραπεζής. Το 1990 προήχθη στον καταληκτήριο στην υπηρεσία της Εθνικής Τραπεζής βαθμό του Διευθυντή, εξαντλώντας την εξέλιξη του στην υπηρεσιακή ιεραρχία. Το 1991 ανέλαβε την διεύθυνση Ναυτιλιακών Χορηγήσεων της Διοικήσεως της Τραπεζής.

Το 1992 εξελέγη Αναπληρωτής Καθηγητής στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης με αντικείμενο την Ιστορία του βυζαντινού και μεταβυζαντινού δικαίου. Το 1998 μετακινήθηκε στη

Νομική Σχολή του ίδιου Πανεπιστημίου ως Αναπληρωτής Καθηγητής και από το 2002 ως Τακτικός Καθηγητής έως την αφυπηρέτησή του το 2011.

Ασχολήθηκε συστηματικά με τον κλάδο της Ιστορίας του Ελληνικού και Ρωμαϊκού Δικαίου, ιδιαίτερα του βυζαντινού και μεταβυζαντινού Δικαίου, και δημοσίευσε σε έγκυρα ελληνικά και διεθνή περιοδικά, πρακτικά συνεδρίων και συλλογικούς τόμους εκατοντάδες μελέτες, ανακοινώσεις και βιβλιοκρισίες, στην ελληνική και στις κύριες ευρωπαϊκές γλώσσες, που καλύπτουν όλο το φάσμα των δικαϊκών βυζαντινών και μεταβυζαντινών σπουδών, εκκλησιαστικών και λαϊκών (ιστορία, κριτική και σχολιασμός πηγών, προσωπογραφικές μελέτες, σχέσεις οικογενειακού δικαίου, πολιτική στο Βυζάντιο, σχέσεις κράτους – εκκλησίας, κοινωνική ιστορία αλλά και ιστορία των θεσμών.

Η ενεργός επιστημονική του δράση επεκτάθηκε από νωρίς και εκτός ελληνικών συνόρων. Από το έτος 1982 συνεργάστηκε με το πρόγραμμα «Forschungsprojekt zur byzantinischen Rechtsgeschichte» (Πανεπιστήμιο Φραγκφούρτης και Max-Planck-Institut für Europäische Rechtsgeschichte), στα πλαίσια του οποίου εργάστηκε πάνω στην χειρόγραφο παράδοση του Αλεξίου Αριστηνού και παρασκεύασε κριτική έκδοση των κανονικών αποκρίσεων του μητροπολίτη Κρήτης (11ος αιώνας) Ηλία. Εκτός από τα μαθήματα της Ιστορίας του Δικαίου που έχει διδάξει σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο στην οικεία Σχολή, δίδαξε επίσης ως επισκέπτης καθηγητής μεταπτυχιακά τμήματα του Πανεπιστημίου *La Sapienza* (Ρώμη) και της *Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales* (Παρίσι). Συμμετείχε, τέλος, με σημαντικές συμβολές σε πολυάριθμα επιστημονικά συνέδρια στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, ενώ διοργάνωσε ελληνικά και διεθνή συνέδρια στην έδρα της Σχολής του, στην Κομοτηνή.

Διετέλεσε μέλος του Δ. Σ. πολλών επιστημονικών εταιρειών, όπως η Ελληνική Επιτροπή Βυζαντινών Σπουδών, η Ελληνική Ιστορική Εταιρεία, η Διεθνής Εταιρεία για το δίκαιο των ανατολικών Εκκλησιών (με έδρα τη Βιέννη), η *Société Internationale Fernand de Visscher pour l'Histoire des Droits de l'Antiquité*, η Εταιρεία Παπαδιαμαντικών Μελετών (Πρόεδρος το 2001-2004 και 2010-) και η Ελληνική Εταιρεία Ιστορίας του Δικαίου με έδρα την Κομοτηνή, της οποίας υπήρξε ιδρυτικό μέλος και Πρόεδρος από το 2010 έως τον θάνατό του.

Η επιστημονική του δραστηριότητα υπήρξε πολυσχιδής. Διετέλεσε Πρόεδρος της Επιτροπής Εκδόσεων της Εθνικής Τράπεζας Ελλάδος, Πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων για τη Δημοκρατία και τον Κοινοβουλευτισμό, Αναπληρωτής Γεν. Γραμματέας της Διεθνούς Εταιρείας Βυζαντινών Σπουδών, μέλος της Εποπτικής επιτροπής του Ελληνικού Ινστιτούτου Βενετίας, μέλος του Εφορευτικού Συμβουλίου της Εθνικής Βιβλιοθήκης Ελλάδος, μέλος της Εφορείας των Γενικών Αρχείων του Κράτους και μέλος τη ειδικής επιτροπής για την κατάρτιση του νέου καταστατικού χάρτη της Εκκλησίας της Κύπρου.

Για την προσφορά του το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως τον τίμησε, απονέμοντάς του τον τίτλο του Αρχοντος Μεγάλου Νομοφύλακος.

Ο Κωνσταντίνος Πιτσάκης είχε λαμπερό και ξεχωριστό πνεύμα, ταυτόχρονα όμως ήταν προσηνής και διαθέσιμος. Οι φοιτητές και οι συνάδελφοί του θα τον θυμούνται για τις μοναδικές παραδόσεις του, για την σοβαρότητα και το αδυσώπητο χιούμορ του, για τη δημοκρατικότητα και το πνεύμα δικαιοσύνης απέναντι σε όλους, για τον χειμαρρώδη λόγο, για την μοναδική του

ικανότητα να ακούει τον συνομιλητή του, για τη βοήθεια που δεν αρνήθηκε ποτέ σε φοιτητές και συναδέλφους. Η διεθνής ακαδημαϊκή κοινότητα θα τον θυμάται για τη βαθειά του καλλιέργεια, την απέραντη γνώση του περί παντός του επιστητού, το διεθνούς ακτινοβολίας ερευνητικό του έργο, και κυρίως για το μοναδικό του ήθος και την ανθρωπιά του.

Η Νομική Σχολή του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, μετά από εισήγηση του Τομέα Ιδιωτικού Δικαίου, αποφάσισε να εκδώσει συλλογικό τόμο για να τιμήσει τη μνήμη του. Θα θεωρούσαμε ιδιαίτερη τιμή τη συμμετοχή σας.

Παρακαλούμε να μας γνωστοποιήσετε έως την 31ή Μαΐου 2014 την πρόθεσή σας να μετάσχετε στον ως άνω αναμνηστικό τόμο, καθώς και τον τίτλο της συμβολής σας, στην ηλεκτρονική διεύθυνση mayouni@law.duth.gr ή malmpani@law.duth.gr. Η υποβολή των συμβολών μπορεί να γίνει στις ως άνω ηλεκτρονικές διευθύνσεις έως την 31ή Δεκεμβρίου 2014.

Με φιλικούς χαιρετισμούς,

Η Επιτροπή Έκδοσης του Αναμνηστικού Τόμου

Μαρία Γιούνη
Καθηγήτρια

Δημήτρης Μανιώτης
Καθηγητής

Καλλιρόη Παντελίδου
Καθηγήτρια